

Outi Heiskanen

Båt

Etsning och tornål
240 x 200 mm.

Outi Heiskanen är född i Mikkeli, Finland 1937. Utsedd till årets konstnär för Helsingfors 1986.

Separatutställningar i bl. a. STG galleri, Helsingfors 1974, Brandts Klaedefabrik, Odense 1987, Göteborgs konsthall 1990, Galleri F 15 Moss, Norge 1991, Gallen-Kallela Tarvaspää (tillsammans med Hugo Simberg), Helsingfors 1994, Helsingfors stads konstmuseum 1996, Museo de la stampa, Mexico City 1999, Buskvindsfolkets by Retretti, Punkaharju 2000.

Samlingsutställningar i bl. a. Helsingfors stads konstmuseum 1984, Ars 95, Helsingfors 1995, *Finnish Fantasy*, vandringsutställning Japan 1997–98, *Viva Kalevala Tarvaspää*, Finland och Nordens Hus, Reykjavik 1999, *Buskvindsfolket och lokal tid* (installation med O & A Florensky), S:t Petersburg 1999, Finska konstens triennial *Interface*, Göteborg 2001, Finlands konstgrafiker, Galleri G, Helsingfors 2002.

Representerad i bl. a. Alvar Aalto-museet, Amos Anderson-museet, Helsingfors, Färöarnas museum, Göteborgs konstmuseum, Helsingfors stads konstmuseum, Kiasma, Helsingfors, Minneapolis Art Institute, Museum van Beuningen, Nasjonalgalleriet, Oslo, Nordens Hus, Reykjavik, Svenska Statens konstsamling, Saastamoinen

collection, Sara Hildens konstmuseum, Södertälje konsthall, Tel Aviv Art Museum, The British Museum, London, Vihuri collection.

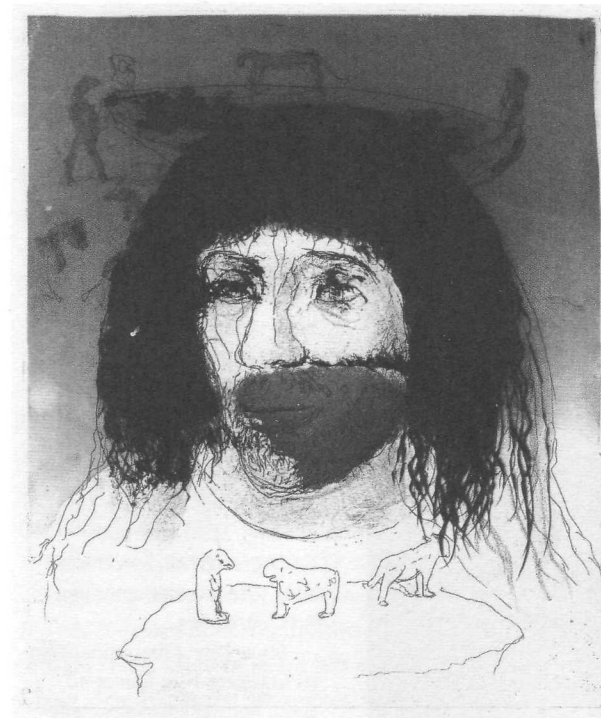
Foto: Rachelle Puryear

Pris och utmärkelser i urval: Finska statens konstpris 1976, Finska Olivetti 1:a pris 1979, Pro Finlandia-priset 1984, Graphica Creativa, Jyväskylä, Pro Graphica-priset 1984, Europeiska biennalen Baden-Baden 1:a pris 1985, Bradford Biennial, Birgit Skjöld's pris 1986, Liège Biennial Grand Prix 1987, Graphica Creativa, Jyväskylä, utställningspris 1988, Prins Eugen-medaljen, Sverige 1996, Alfred Kordelins stiftelses pris 1997, Hedersdoktorat vid Helsingfors universitet 1997, Faluns Grafikbiennial, 1:a pris 1998, Finland-priset 1998.

I 2003 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår *Båt*, etsning och tornål 240 x 200 mm. Tryckt av Janne Laine, Helsingfors.

På hennes mellanlandning i Stockholm, på väg från Gotland till Irland med sin dotter Metti Nordin som är scenograf, träffar jag konstnären Outi Heiskanen för ett samtal kring hennes blad.

Då hon betraktar sig som »efterabstrakt-figurist«, finns det inte en fläck eller ett streck på plåten som är för oansenligt för att inbjudas delta i hennes kompositioner. Som bäst, menar hon, uppstår hennes bilder utan förklaring, ur det undermedvetna, utan pla-

nering. Bilderna befolkas av olika fiktiva varelser – Buskvindsfolket, Pilvindsfolket, Flätare, Risfolket och Plåtfolket till exempel – figurer som tas fram ur intet, framtidstidsminnen helt enkelt. Hon har aldrig råkat dem personligen, men varje gång de dyker upp känner hon igen dem från minnena, de dödas andar och vänners röster. Dessa figurer befolkar Outi Heiskanens bilder, de finns överallt. Och de kommer ganska ofta till henne då de växer fram ur en fläck eller ett streck. Hon låter dem bara komma, de tar form i hennes teckningar på plåten. De kan komma om och om igen, bli en förbindelse in i glömskan. Det kan inte undvikas att de uppstår. Hon samlar repor och tar till vara den ursprungliga fläcken. De samlas och förbinds med föreställande former till unik grafik.

Vi fångas först av den magnetiska blicken, ögon som inte vill släppa våra. En båt – symbol för en allmän längtan – är fylld med väsen, både djur- och människolika. Dessa figurer verkar nästan vara i rörelse, och de ger en känsla av att försvinna och framträda allteftersom ögat följer båtens form. Båten förenas med ansiktet. Ansiktet i sin tur övergår i ett artiskt landskap eller en plåtå med ytterligare tre varelser, två som verkar kommunicera och en som vänder bort an-

siktet. Den djupa svärtan i de mörka partierna tillsammans med den mjuka akvatintbakgrunden i bildens övre del balanseras dramatiskt mot de bländvita ytorna och känsliga linjerna i den nedre delen.

Många olika händelser sker samtidigt. Det går inte att uppfatta allt på en och samma gång. Ingenting är säkert, även det man tror sig veta. Upplevelsen påminner om de föreställningar och performances som presenteras när medlemmar av Belliniakademien framträder. Belliniakademien är en grupp konstnärer, vänner och före detta elever, med vilka Outi Heiskanen har samarbetat under de senaste åren. Varje person får köra sitt eget hjärtas

program och vad som helst kan hända. Genom att tidvis leva och uppträda tillsammans har de kommit underfund med hur naturen fungerar. Ur denna interaktion har begreppet Bellini-syndromet sprungit, som är lika med bråk, besvär och svårigheter, dvs. precis det som i vår mänskliga tillvaro ständigt påminner oss om att vi inte kan undgå vår natur eller påverka vårt öde. Vi avslutar. Innan hon går citerar hon en vän som är vetenskapsman: »Ju större vetandets hav, desto längre ovetandets strandlinje«.

Rachelle Puryear
Konstnär